

meseca, počenši od meseca septembra t. l. in vsakokrat obsegal poldrugo tiskano pōlo. Cena mu bode za prve 4 mesece, to je, do konca tega leta, 1 gold., — za celo leto potem pa brez pošte 3 gold., po pošti 3 gold. 25 kr. „Adria“ bode imela geslo: „Durch Verständigung zur Vereinigung. Durch Arbeit zur Freiheit!“ in v tem duhu bode vredovana s posebnim obzirom na jugoslavenske kraje jadranskega morja ležeče in bližje dežele. Prvi list pride na svetlo še pred 10. septembrom; toraj pozornost svojih bralcev že sedaj obračamo na ta novi časnik ter ga radostni pozdravljamo kot sad večvečernih pomenkov društva „Slovenije“ o časništvu za slovenske interese.

— (*Sokolov izlet v Moravče*) preteklo nedeljo 13. dne t. m. je bil zopet sijajni dokaz, kako ljubeznjivo in navdušeno se sprejemlja povsod na Slovenskem prijatelj naroda, kateri ima srce za duševne in gmotne potrebe našega naroda. Pač žal sme biti vsakemu, ki se je dal prestrašiti nekoliko kilovemu vremenu ter ostal v ljubljanskem zidovji, mesto da bi bil šel s Sokolci v krasno Moravško dolino. Ne moremo tu na drobno popisavati vsega izleta, ker bi morali biti preobširni, da bi vse vredno popisali. Omenjamo le toliko, da je bil v vseh vašeh sprejem ne samo po vnanjem z nastavljenimi slavoloki in mlaji, temveč s pristrčnimi pozdravi županov in ljudstva tako prijazen, da nam ostane še dolgo dolgo v spominu. Na lepem vrtu marljivega gospodarja g. Vodé-ta v Dovskem smo prav dobro zajutrkovali, pri sv. Heleni bila je péta maša, v Zaloškem gradu pa je bil — biser vsega izleta — prelubeznjivi sprejem, s katerim je grajska rodovina Koširjeva, gospod, gospá, ljubeznjive zale gospodičine in gosp. sin iznenadila Sokolce, ter jih pogostila s pravo slovansko gostoljubnostjo. Pri g. Jurku Detela je bil obed, kjer je med godbo, napitnicami in petjem le prekmalu minul popoldan. Mladina pa je rajala pod milim nebom do večera. Še le čez polnoči smo došli zopet v Ljubljano. Vsem rodoljubom tedaj, ki so nas tako častno pozdravljali in prijazno sprejeli, grajski gospôdi Koširjevi in gosp. dekanu Tomanu, ki nas je s pohodom svojim počastil pri obedu, kakor sploh vsem prebivalcem krasne Moravške doline srčen „na zdravje!“

— (*Veliko besedo v podporo pogorelcev Vižmarskih*) napravi **prihodnjo soboto** 26. dne t. m. zvečer ob 8. uri čitalnica s prijazno pripomočjo c. kr. vojaške godbe sl. grof Huynovega polka pod vodstvom g. kapelnika Schantelna, pevskega zbora, dramatičnega društva in „Sokola“ na vrtu čitalničnem, ali če bi vreme neugodno bilo, v dvorani čitalnični in gornjih njenih prostorijah.

Program pevskega razdelka te besede je: 1. Budnica srbska (zbor). 2. Romanca iz „Krst pri Savici“, zložil Heidrich, poje gosp. Méden s spremljevanjem zbora. 3. Bratom (čveterospev). 4. Večer na Savi (Zajčev zbor s čveterospevom). 5. Komičen prizor s petjem. 6. Plave oči (zbor). 7. Sablja moja (Jenkov zbor). — Program vojaške godbe pred pevskim razdelkom in po pevskem razdelku je: 1. Ouvertura k operi „Nabucco“. 2. Polka française. 3. Kladeradatsch (poutpouri). 4. Napitnica iz operete „Princessin von Trebisonde“. 5. Mladenške fantazije. 6. Živila Avstrija! (Schantelnov poutpouri). 7. Umetniška kadrilja. 8. Plesalska radost (polka). —

Vstopnina je 30 kr. Vsak veči donesek milodarnemu namenu se sprejme hvaležno. — Vljudno vabi tukajšnje in vnanje dobrotnike k tej veselici

odbor čitalničin.

— (*Dramatično društvo*) namerava na čast dežel-nemu zboru 14. septembra v gledališču napraviti pred-

stavo in čisti dohodek tega večera tudi darovati pogorelcem Vižmarskim. — 17. septembra začne podvzetnik pl. Vesecky, ki pride iz Prage, nemške predstave. Gospoda Vaniš in Weger sta prva tenorista, g. Šulc tenor za operete, g. Nedelko in Prosek baritona, g. Hinek, Scharf in Klostik basista; — pevkije so: gospodičine: Barth, Hess, Haida, Leitner, Habrich, Zell; — igralcev s pevci vred ima skupaj za večje role 21, igralcev s pevkami vred 15, za manjše role in kor 12 možkih, 9 pa žensk; — prvi kapelnik je Horak.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Dunajski mestni zbor je začel rogoviliti zoper ministerstvo. To pa se je zgodilo tako-le: Ker je tudi doljno-avstrijski (dunajski) deželni zbor med tistimi, ki so razpuščeni, je ondotni ces. namestnik po predpisu ministerskem ukazal županu dunajskemu, naj dá sestaviti nov imenik volilcev po tem načinu, da se v davek, ki ga kdo plačuje, všetejejo tudi priklade. Potem bode volilcev dvakrat toliko ko dosedmal, in po takem marsikdo dobí pravico volitve, ki je dozdaj ni imel. Župan pa je na to mestnemu zboru poslal pismo, v katerem pravi, da on ne stori tega, češ, da ni odločne postave za to, da to je le ukaz ministerski in da bi po takem se pregrešil zoper ustavo, ako bi vbogal, kar zahteva ces. namestnik. V zboru mestnem je bilo to pismo županovo brano, in „pravo, pravo!“ so mu kričali ustavoverci, katerih prav zagrizenih je veliko v tem zboru. Strašno so grmeli kolovodje zoper ministerstvo v govorih svojih, druga čedica pa je omamljena potegnila pri glasovanju za njimi, razun enega, in tako je obveljal sklep: „naj se ukaz ces. namestnika izroči odseku za pravne zadeve v prevdarek in hitro poročilo.“ Včeraj je imel odsek poročati, zato nam ni še znan sklep mestnega zbora. Da se bode glasil proti ministerskemu ukazu, je gotovo, kajti glava tega odseka je dr. Kopp, najhuji ustavoverec. Kaj pa stori ministerstvo potem? to je vprašanje, na katero ne vemo družega odgovora, kakortega, da se razpusti ves mestni zbor, do česa ima vlada pravico, in da po svojih pooblastencah izvrši svoj ukaz, ki ni protipostaven, ker odločno je le pri volitvah velikih posestnikov izrečeno, da se priklade ne smejo vštevati, pri družih volitvah pa ni to rečeno, in tako so se res v nekterih občinah zmirom vštevale priklade. Tudi je mestni odbor dunajski sam že petkrat prav tisto, kar zdaj noče sprejeti od Hohenwartovega ministerstva, prosil pri prejšnjih „liberalnih“ ministrih. — Iz vsega je očitno, da dunajski zbor le nagajati hoče Hohenwartu, al nadejati se je, da Hohenwart tudi za te grablje najde grabljišče. Na Dunaji je vendar na tisoče taci mestjanov, ki se ne bodo dali zapeljati, da bi se v glavnem mestu začel upor (punt) proti vladi.

— (*Dve štipendiji na kmetijski šoli v Mödlingu nad Dunajem*) ste razpisani po vseh vradnih časnikih. Te štipendiji, ustanovljeni po presv. cesarju Franc-Jozefu, vsaka v znesku po 250 gold., oddaja po predlogu c. k. ministerstva kmetijstva cesar sam. Kdor hoče prositi za eno ali drugo teh štipendij, mora prošnji priložiti 1) spričalo od starišev ali varuhov, da so zadovoljni, da prosilec stopi v kmetijsko šolo, 2) krstni list, da je najmanj 16 let star, 3) da je dovršil spodnjo gimnazijo ali realko in da ima nekoliko zapopadka o kmetijstvu. Kdor tega ali unega ne more dostojno dokazati, naj se podvrže sprejemni preskušnji. Prošnje se do 15. dne prihodnjega meseca vložé kuratorju imenovane učilnice v Mödlingu. Kdor je to brez pripravljajočega kursa 2 leti trajajočo šolo dobro do-

vršil, temu c. kr. državno vojaško ministerstvo dovoli, da vojaško službo opravi z enoletnim prostovoljstvom.

Iz Gastajna 22. avg. — Do danes še ni velika politična uganjka rešena: ali pride cesar Franc Jožef le-sem ali ne na obisk nemškega cesarja Vilhelma? Vsa zamaknjena v tretja nebesa, da nemški car pod svoje krilo vzame Avstrijo, že je ploskala koterija nemškutarskih liberalcev: „pravo, pravo!“ shodu cesarja avstrijskega in nemškega, ktere ga sta osnovala Bismark in Beust, in glorio pela zvezi avstrijski in nemški. Al kmalu jih je osupnilo to, da oče in mati cesarja našega in druga odlična gospôda so zapustili Išel, ko je imel car nemški tje priti, in da se je nekako krhati začel ta shod. Pruski časniki so na to jeli trditi, da shod cesarjev ne pomeni zveze, ampak le prijateljsko manifestacijo, dunajski centralistični listi pa so še zmirom trobili, da shod pomeni zvezo. Prihodnost bode kmalu odkrila, kar je še danes skrivno. Vsak pa, kdor politiko prusko pozná iz starodavne zgodovine, vé, da Prus je bil zmirom sovražnik Avstriji in se boji hinavskega pruskega prijateljstva.

Francosko. Iz Pariza. (Obravnava z zatoženci pariškega punta. — Konec.) Puntarska srenja sama brez glavnega odbora štela je 90 glav. Zgodovino puntarske srenje sestavlja vladni komisar Grimald. Po stanu so bili glavarji ti-le: 12 časnikarjev, 4 učitelji, 4 odvetniki (advokati), 3 zdravniki, 2 lekarja (apotekarja), 5 malarjev, 2 arhitekta, 2 inženirja, 6 trgovskih uradnikov, 1 podobar, 2 trgovca, 1 zlatar, 1 ciselêr, 1 tiskar, 2 bukvoveza, 2 barvarja, 6 čevljarjev, 1 klopčar, 5 umetnikov, 1 kotlar, 1 košar, 1 mizar, 1 blagajničar, 1 dišavar in 3 posestniki. Za stan ostalih 20 glavarjev se ne vé. Francoska vlada se pogaja zdaj z ameriškansko zaradi onih članov pariške puntarske srenje, ki so pobegnili v Ameriko, n. p. Cluseret. Razou-a, poveljnika vojaške šole v službi srenje, so vjeli v kavarni v Švici. Megy je na Angleškem, Brunereau, od ktere ga se je govorilo, da je bil ubit na eni pariških barikad, sedi mirno v Švici in pije siratko. Lisagaraj je na Angleškem in razlaga javno zgodovino pariške puntarske srenje. Bergeret, eden pariških generalov, živi na otoku Guernsey; tje ga je pripeljal ribič Louvet, kteremu je zato plačal 2000 frankov. Policijski komisar Moussu, ki je ustavljal časnike in pečatil cerkve, živi na Angleškem. Člen srenje Beslaj, ki je jako pripomogel, da se je rešila francoska banka, živi v Genfu. Feliks Pijat, najglasovitniši glavar pariške srenje, še zmiraj ni vjet. Veliko čudnega se o njem pripoveduje. Pariški časniki so objavili, da je policija iznajdla skrivališče njegovo, a prepozno, že je bil ušel tiček. Skril se je namreč dalj časa pod vodo v neki kuhinji. Tam je bilo veliko korito, v kterem je bila kalna voda, v sredi vode bil je votel prostor take velikosti, da mu je bilo mogoče, v njem čepeti nekaj časa, da so odšli policisti. In tako se je rešil Pijat, ki je najbolj kriv pariških požarov. Najbolj se je prileglo vladi, da so vjeli ministra vnanih zadev pariške srenje, Paskal Grousset-a. Zasačili so ga pri njegovi ljubici, ko je ravno zajtrkoval; oblečen bil je za žensko. V postelji našli so vsa pisma vnanih ministra. Ko ga je policija odpeljala v ječo, hotelo je razkačeno ljudstvo pobiti voz in svojega nekdanjega ministra; le general Pradier in vojaki so ga rešili smrti. Paskal Grousset in glasoviti Rohefort pa sta zdaj največa babeža; Rohefort se trese kot šiba, Grousset pa se dela zelo pobožnega; vedno ima zraven sebe duhovna, kteremu se neprenehoma spoveduje; vsaki dan ovaja kakih 60 do 70 oseb, ktere

potem vlovijo; po tej poti si misli zaslužiti oproščenje. Billioraj in Delescluze sta taista člena pariške srenje, ki sta še v zadnjem trenutku svojega gospodarstva ukazala, naj se Pariz zažge. Ko so Delescluze-a vjeli, so pri njem našli 300.000 frankov, ktere je ukraedel iz mestne blagajnice. — Assi pa je bil duša centralnemu odboru, ki je osnoval revolucijo 18. marca. Akoravno ni toliko zmožen, da bi mogel pismo pisati brez pomot, vendar ima toliko moč v besedi, da je ljudstvo vselej za seboj potegnil, kedar je govoril. Al kmalu je bil odstavljén, kajti sumili so ga, da dela na prid cesarju Napoleonu. — Poveljnik Rossel je bil v vojski kapitan in pri štabu maršala Bazajna. Iz Nemčije je ušel vkljub dane besede; Gambetta ga je imenoval za generala. Ko je Thiers vzel v roke krnilo vladino, se mu je predstavil, a on ga ni hotel sprejeti v armado. To pa ga je razkačilo tako, da je vstopil v puntarski odbor in hitro je bil vojni minister. Vže 9. maja je pa odstopil s temi besedami: „Jez odstopim, ob enem pa prosim, da mi pripravite prostor v ječi Mazar.“ V ječi se možato obnaša; on vé, kaj ga čaka; v eno mer ima cigaro v ustih. — Charles Lulliers je nekoliko prismuknjen. Kot mladi laje-
nant je pisal dobro knjigo o mornarstvu, a pozneje ga je zapustila zdrava pamet. Ker se je v armadi večkrat pregrešil, dali so mu leta 1869. slovo; potem se je klatil okoli po Ameriki do letošnjega leta. Lulliers je bil prvi general narodnih pariških stražnikov, ktere ga je imenoval centralni odbor. A hitro so ga odstavili, ker je nek on bil kriv, da so zgubili Parižani slavno trdnjavo „Mont Valerien“ proti Versailski armadi. Vendar se je opravičil, in postal je potem admiral brodov na reki Seine. A le nekoliko dni je to trpelo; kmalu so ga odpravili; od onega časa pa je živel v vedni borbi z drugimi členi pariške srenje. Zadnji čas pariškega punta je stopil nekega dne popolnoma oborožen na prižnico cerkve Šent Evstache, kjer je jako ostro govoril proti Rosellu in Dombrovskemu; al ljudstvo mu je žvižgalo, in zopet je moral iti v ječo. Konečno je vendar všel in je pisaril razne stvari o puntu. — S tem končamo popisovanje najimenitnejših puntarjev, ki so nepopisljivo škodo naredili Parizu, da je zgorelo in razrušilo se mnogo najlepših in zgodovinskih palač, in se pomorilo toliko ljudstva. Preiskovanje sodniško že več časa traja v Versaillu; kako se bode glasila sodba, povemo ob svojem času.

— Na Napoleonov dan, 15. dne t. m. se je vlada v Parizu bala demonstracij za cesarja Napoleona; al vse je ostalo mirno; za Napoleona ne mara narod francoski več.

Iz Ruskega. — Na Ruskem in Poljskem in bližnjih deželah se še zmirom razširja kolera.

Telegram „Novicam“ iz Maribora 22. avg.

Včeraj se je sešlo v Mariboru nad sto najodličnejših štajarskih rodoljubov zaradi prihodnjih volitev. Ustanovil se je centralni volilni odbor, ki bode vodil volitve; v ta odbor je voljenih 15 udov, skoro soglasno: Kosar, dr. Zarnik, Bohinec, dr. Ipavec, prof. Pajk, dr. Prelog, dr. Radej, Rola, Robič, dr. Srnec in Rapoc, z večino glasov: dr. Dominkuš, Jurčič, dr. Koceli in Železnikar. Za poslance so izbrani: Šuman, dr. Prelog, Herman, dr. Srnec, Kosar, pl. Adamovič, dr. Vošnjak in Kandidati za mesta bode centralni volilni odbor še ta teden imenoval.

Kursi na Dunaji 22. avgusta.

5% metaliki 60 fl. 10 kr.	Ažijo srebra 120 fl. 40 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 20 kr.	Napoleondori 9 fl. 66 kr.